

СХВАЛЕНО

Протокол педагогічної ради

від 26.08.2022

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Зоя ЧУБ

**Освітня програма
Малоправутинського ліцею
Берездівської сільської ради
на 2022 – 2023 навчальний рік**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Освітня програма - це єдиний комплекс освітніх компонентів, спланованих і організованих закладом загальної середньої освіти для досягнення учнями визначених відповідним Державним стандартом загальної середньої освіти результатів навчання.

Освітня програма розроблена закладом загальної середньої освіти на основі державних освітніх стандартів і зразків освітніх навчальних програм, курсів, дисциплін. Педагогічний колектив керується вимогами нормативної бази, що визначає обов'язковий мінімум змісту та вимоги до рівня підготовки учнів за відповідною освітньою програмою на 2022-2023 н.р.

Структурно освітня програма ліцею є наскрізною, розробленою для декількох рівнів освіти (початкової, базової середньої та профільної освіти). Програма кожного рівня навчання у спрощеному вигляді являє собою сукупність предметних основних і додаткових освітніх програм, а також опис технологій їхньої реалізації. Таким чином, вона визначає єдність взаємопов'язаних основних і додаткових освітніх програм і відповідних їм освітніх технологій, що визначають зміст освіти, спрямованих на досягнення прогнозованого результату діяльності школи.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентризму і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів.

Освітня програма спрямована на всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві.

Освітня програма передбачає:

- забезпечення повноти, систематичності та усвідомленості знань, їх міцності та дієвості, що виражається в свідомому оперуванні ними, у здатності мобілізувати попередні знання для отримання нових, а також сформованість найважливіших як спеціальних, так і загально-навчальних умінь і навичок;
- формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини;
- виховання елементів природодоцільного світогляду, розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до довкілля;

-утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини, розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей дітей.

Освітня програма окреслює підходи до планування й організації у Малоправутинському ліцеї єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової, базової середньої та профільної середньої освіти.

Освітня програма розроблена на виконання:

- Закону України «Про освіту»;
- Закону України «Про повну загальну середню освіту»;

крім того:

I ступеня (початкова освіта):

-КОНЦЕПЦІЇ реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 року (схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року №988 «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»);

-Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України №87 від 21.02.2018 (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМУ України № 688 від 24.07.2019 № 898 від 30.09.2020).

-для 1-2 класів – Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Савченко О. Я. (наказ МОН України від 08.10.2019 № 1272);

-для 3-4 класів – Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Савченко О. Я. (наказ МОН України від 08.10.2019 № 1273).

II ступеня (базова середня освіта):

5 клас (адаптаційний цикл базової середньої освіти):

-наказу МОН України від 19.02.2021 №235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»;

-Державного стандарту базової освіти (5-9 класи) постанова КМУ від 30.09.2020 №898;

6- 9 класи:

-наказу МОН України від 20.04.2018 №405 "Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня" (за Типовими освітніми програмами закладів загальної середньої освіти II ступеня, таблиця 1).

-Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти (6-11 класи) постанова КМУ від 23.11.2011 №1392;

-Постанови Кабінету Міністрів України від 15.09.2021 р. № 957 «Порядок організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти»

III ступеня (повна (профільна) загальна середня освіта):

10, 11 класи:

-наказу МОН України від 20.04.2018 №408 (у редакції наказу МОН від 28.11.2019 №1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 №464) "Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня" (за Типовими освітніми програмами закладів загальної середньої освіти III ступеня, таблиця 2).

2.ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку.

Навчання за освітньою програмою *базової середньої освіти* можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з [додатком 2](#) до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Профільну середню освіту можуть здобувати особи, які завершили здобуття базової середньої освіти. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття повної загальної середньої освіти за інших умов.

3.ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти на 2022-2023 навчальний рік становить:

- для учнів 1 класу школи складає 805 годин/навчальний рік;
- для учнів 2 класу - 875 годин/навчальний рік;
- для учнів 3 класу - 910 годин/навчальний рік;
- для учнів 4 класу - 910 годин/навчальний рік;
- для учнів 5 класу (адаптаційний цикл базової середньої освіти) - 1085 годин/навчальний рік;
- для учнів 6 класу - 1155 годин/навчальний рік;
- для учнів 7 класу - 1172,5 годин/навчальний рік;
- для учнів 8 класу - 1207,5 годин/навчальний рік,
- для учнів 9 класу - 1260 годин/навчальний рік;
- для учнів 10 класу - 1330 год/навчальний рік;
- для учнів 11 класу - 1330 год/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані для учнів 1-х - 4-х класів (додаток 1), для 5-х (додаток 2), 6-9 класів (додаток 3), для 10-го і 11-го класів (додаток 4).

Перелік освітніх галузей для 1-2-х класів

Мовно-літературна, зокрема рідномовна освіта (українська мова та література) (МОВ), іншомовна освіта (англійська мова) (ІНО), математична (МАО), природнича (ПРО), технологічна (ТЕО), інформативна (ІФО), соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО), громадянська та історична (ГІО), мистецька (МІО), фізкультурна (ФІО).

Перелік освітніх галузей для 3-4-х класів

Мовно-літературна, зокрема рідномовна освіта (українська мова та література) (МОВ), іншомовна освіта (англійська мова) (ІНО), математична (МАО), природнича (ПРО), технологічна (ТЕО), інформативна (ІФО), соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО), громадянська та історична (ГІО), мистецька (МІО), фізкультурна (ФІО).

5 клас НУШ

Мовно-літературна

- Математична
- Природнича
- Соціальна і здоров'язбережувальна
- Громадянська та історична
- Технологічна
- Інформатична
- Мистецька
- Фізична культура

Перелік освітніх галузей для школи II ступеня

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Перелік освітніх галузей для школи III ступеня

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Естетична культура
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Навчальні плани II та III ступенів передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності.

Навчальні плани для 10-11 класів реалізуються через освітні галузі Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони містять усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом навчальних планів,

сформовану наддержавному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності. Враховуючи освітні потреби учнів, кадрове забезпечення, матеріально-технічну базу та за рішенням педагогічної ради (протокол №10 від 26.08. 2022) профільними предметами обрано в 10 класі географія, в 11 класі технології. Залишки навчальних годин, передбачених на вивчення географії в 10 класі використати на збільшення годин математики та історії України по 1 год.

Організація освітнього процесу заснована на досягненні очікуваних результатів, зазначених у типових освітніх програмах трьох ступенів навчання.

4. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ТА ЙОГО ОБҐРУНТУВАННЯ

Загальні засади

Форма власності: комунальна.

Режим роботи ліцею: п'ятиденний.

Мова навчання: українська

Структура 2022 - 2023 навчального року

1 вересня – День знань.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр – з 01.09. 2022 р. до 24.12. 2022 р.,

II семестр – з 10.01. 2023 р. до 09.06. 2023 р.

Протягом навчального року провести канікули:

осінні – з 24.10. 2022 р. по 31.10.2022 р. (початок занять 31.10.2022)

зимові – з 26.12. 2022 р. по 09.01. 2023 р. (початок занять 10.01.2023)

весняні – з 20.03.2023 р. по 27.04.2023 р. (початок занять 27.04.2023)

Орієнтовна дата проведення свята «**Останній дзвоник**» - **09 червня 2023 року.**

Дата вручення документів про освіту буде визначена додатково (в залежності від термінів проведення ДПА, ЗНО).

Перелік предметів для державної підсумкової атестації, форму та терміни її проведення Міністерством освіти і науки буде затверджено додатково.

Навчальні екскурсії та навчальна практика за рішенням педагогічної ради проводяться по закінченні навчального року. Навчальні екскурсії та навчальна практика учнів 1–8,10 класів організовується відповідно до інструктивно-методичного листа Міністерства освіти і науки України № 1124 від 02.10.2014

Початок занять – о 9.00 год.

Тривалість уроків у початковій та основній школах - відповідно до статті 16 закону України «Про повну загальну середню освіту»:

- у 1-х класах – 35 хвилин,
- у 2-4-х – 40 хвилин,
- у 5-11-х – 45 хвилин.

Тривалість перерв між уроками (відповідно до розділу V пункту 3 Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОЗ №2205 від 25.09.2020)

встановлюється з урахуванням потреби в організації активного відпочинку і харчування учнів: малих перерв тривалістю 10 хвилин, великих - тривалістю 20 хвилин (після другого і третього уроків).

У 2022 - 2023 навчальному році у закладі освіти сформовано 11 класів.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані (додатки 1- 4).

Враховуючи кадрове та матеріально-технічне забезпечення, за результатами анкетування учнів та на підставі рішення педагогічної ради (протокол від 26.08.2022 № 10) обрано такі модулі для вивчення предмета «Фізична культура»:

Клас	Модулі
5	Футбол. Легка атлетика. Волейбол. Баскетбол. Теніс. Гандбол.
6	Футбол. Легка атлетика. Волейбол. Баскетбол. Теніс. Гандбол.
7	Футбол. Легка атлетика. Волейбол. Баскетбол. Теніс. Гандбол.
8	Футбол. Легка атлетика. Волейбол. Баскетбол. Теніс. Гандбол.
9	Футбол. Легка атлетика. Волейбол. Баскетбол. Теніс. Гандбол.
10	Футбол. Легка атлетика. Волейбол. Баскетбол. Теніс. Гандбол.
11	Футбол. Легка атлетика. Волейбол. Баскетбол. Теніс. Гандбол.

Додаток 1
до освітньої програми
I ступеня, складений
відповідно до таблиці
1 Типової освітньої
програми початкової
освіти НУШ-2,
розробленою під керівництвом
Савченко О. Я., затвердженої
Колегією МОН України
23.02.2018(наказ МОН України
від 08.10.2019 №1272)

Навчальний план Малоправутинського ліцею на 2022-2023 навчальний рік(1-2 класи)

Назва освітньої галузі				
	1 клас	2 клас		
Інваріантний складник				
<i>Мовно-літературна, у тому числі</i>				
Українська мова і література	7+1	7		
Англійська мова	2	3		
Математична (математика)	4	4		
<i>Я досліджую світ:</i>				
І природознавство	2	1		
основи здоров'я	1	1		
я у світі	-	1		
<i>Технологічна</i>				
трудове навчання	1	1		
інформатика	-	1		
<i>Мистецька:</i>				
образотворче мистецтво	1	1		
музичне мистецтво	1	1		
<i>Фізкультурна</i>				
фізична культура	3	3		
Разом	20+3	21+3		
Варіативний складник				
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	20	25		

Всього фінансується годин	23	24		
----------------------------------	-----------	-----------	--	--

Додаток 2
до освітньої програми
I ступеня, складений
відповідно до таблиці
1 Типової освітньої
програми початкової
освіти НУШ-2,
розробленою під керівництвом
Савченко О. Я., затвердженої
Колегією МОН України
23.02.2018(наказ МОН України
від 08.10.2019 №1273)

Навчальний план Малоправутинського ліцею на 2022-2023 навчальний рік (3-4 класи)

Назва освітньої галузі				
			3 клас	4 клас
Інваріантний складник				
<i>Мовно-літературна, у тому числі</i>				
Українська мова і література			7	7
Англійська мова			3	3
Математична (математика)			5	5
<i>Я досліджую світ:</i>				
І природознавство			1	1
основи здоров'я			1	1
я у світі			1	1
<i>Технологічна</i>				
трудове навчання			1	1
інформатика			1	1
<i>Мистецька:</i>				
образотворче мистецтво			1	1
музичне мистецтво			1	1
<i>Фізкультурна фізична культура</i>			3	3
Разом			22+3	22+3
Варіативний складник				
Гранично допустиме тижневе навантаження на			23	23

учня				
Всього фінансується годин			25	25

Додаток 3
до Типової освітньої програми
для 5-9 класів закладів загальної
середньої освіти
(наказ МОН України №235 від 19.05.22)

Навчальний план для 5 класу Малоправутинського ліцею на 2022-2023 н. р.

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класі		
		5 клас		
Мовно-літературна	Українська мова	4		
	Українська література	2		
	Зарубіжна література	1,5		
	Англійська мова	3,5		
Математична	Математика	5		
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»/Інтегрований курс «Довкілля»	2		
Соціальна і здоров'язберезувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1		
	Етика	0,5		
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1		
Інформатична	Інформатика	1,5		
Технологічна	Технології	2		
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	2		
Фізична культура	Фізична культура	3		
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		26+3		
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять				
Гранично допустиме навчальне навантаження		28		
Всього фінансується		29		

Додаток 4

до освітньої програми II ступеня,
складений відповідно до таблиці 1
Типової освітньої програми

(наказ МОН України від 20.04.2018 №405)

Навчальний план Малоправутинського ліцею на 2022-2023 навчальний рік (6-9 класи)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		6	7	8	9
Мови і літератури	Українська мова	3,5	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2	2
	Англійська мова	3	3	3	3
	Зарубіжна література	2	2	2	2
Суспільство-знавство	Історія України	1	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1	1	1
	Ос. правознавства	-	-	-	1
Естетична культура	Музичне мистецтво	1	1		-
	Образот. мистецтво	1	1	-	-
	Мистецтво	-	-	1	1
Математика	Математика	4	-	-	-
	Алгебра	-	2	2	2
	Геометрія	-	2	2	2
Природознавство	Пізнаємо природу	-	-	-	-
	Біологія	2	2	2	2
	Географія	2	2	2	1,5
	Фізика	-	2	2	3
	Хімія	-	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	2	1	1	1
	Інформатика	1	1	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1
	Етика	-	-	-	-
	Фізична культура	3	3	3	3

Разом		26,5+3	28+3	28,5+3	30+3
Гранично допустиме навчальне навантаження		31	32	33	33
Всього фінансується		29,5	31	31,5	33

Додаток 5
до освітньої програми III ступеня, складений відповідно до таблиці 2 Типової освітньої програми (наказ МОН України від 20.04.2018 №408)

Навчальний план Малоправутинського ліцею на 2022-2023 навчальний рік (10-11 кл)

Предмети		Кількість годин на тиждень у класах	
		10	11
Базові предмети		27	26
Українська мова		2	2
Українська література		2	2
Зарубіжна література		1	1
Іноземна мова (англійська мова)		2	2
Історія України		1,5+1	1,5
Всесвітня історія		1	1
Громадянська освіта		2	-
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)		3+1	3
Біологія і екологія		2	2
Географія		1,5+1,5	1
Фізика і астрономія		3	4
Хімія		1,5	2
Фізична культура		3	3
Захист України		1,5	1,5
Вибірково-обов'язкові предмети (3 год.)	Інформатика	1	2
	Технології	2	1+4
Разом		30+3,5	29+4

Додаткові години (використано): на профільні предмети:	3,5	4
географія	1,5	4
технології		
окремі базові предмети:		
історія України	1	
математика	1	
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33	33
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	33,5	33

5.Перелік навчальних програм

I ступінь

Предмет	1 клас
Українська мова	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. (1 – 2 класи). Наказ МОН України від 08.10.2018 № 1272
Математика	
Англійська мова	
«Я досліджую світ»	
«Мистецтво»	
Фізична культура	
	2 клас
Українська мова	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. (1 – 2 класи). Наказ МОН України від 08.10.2018 № 1272
Математика	
Англійська мова	
«Я досліджую світ»	
«Мистецтво»	
Фізична культура	
Я досліджую світ (інформатика)	
	3 клас
Українська мова	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. (3 – 4 класи). Наказ МОН України від 08.10.2018 № 1273
Математика	
Англійська мова	
«Я досліджую світ»	
«Мистецтво»	
Фізична культура	

Інформатика	
	4 клас
Українська мова	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. (3 – 4 класи). Наказ МОН України від 08.10.2018 № 1273
Математика	
Англійська мова	
«Я досліджую світ»	
«Мистецтво»	
Фізична культура	
Інформатика	

II ступінь

Предмет	5 клас Навчальними програмами рекомендованими наказом Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795:
Українська мова	- «Українська мова 5-6 кл.» (автори Заболотний О.В. та ін.),
Українська література	- «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Чумарна М. І., Пастушенко Н. М.),
Зарубіжна література	- «Школа радості. Зарубіжна література. 5-6 класи» (авт. Ніколенко О.М. та ін.);
Англійська мова	- «Іноземна мова 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.)
Математика	«Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Бурда М.І., Васильєва Д.В.)
Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	- «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.).
Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	- «ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА ТА ДОБРОБУТ. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Гущина Н.І., Василяшко І.П.)
Етика	- «Етика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Пометун О.І., Ремех Т.О., Кришмарел В.
Вступ до історії України	- «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5

та громадянської освіти	клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Гісем О.В., Мартинюк О.О.)
Інформатика	- «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.)
Фізична культура	- «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Педан О.С., Коломоєць Г. А., Боляк А. А., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші)
Технології	- «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.)
Інтегрований курс «Мистецтво»	«Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л. М., Просіна О. В.)
	6 клас
Українська мова	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська мова. 5- 9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Українська література	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська література. 5 – 9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Математика	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5 – 9 класи» (авт. Бурда М.І., Мальований Ю.І.) (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Зарубіжна література	Навчальна програма для знз «Зарубіжна література. 5 – 9 класи» (колектив авторів, керівник колективу Ніколенко О. М.) - (наказ МОН від 07.06.2017 № 804)
Англійська мова	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів 5-9 класи» (наказ МОН від 07.06.2017 № 804)
Біологія	Навчальна програма для знз «Біологія. 6-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Географія	Навчальна програма для знз «Географія. 6-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Історія	Навчальна програма для знз «Історія України. 5–9 класи» (наказ МОН України від 21.02.2019 №236)
Трудове навчання	Програма для знз «Трудове навчання. 5 – 9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Основи здоров'я	Навчальна програма для знз. «Основи здоров'я. 5 – 9

	класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 №804)
Інформатика	Навчальна програма для знз «Інформатика. 5–9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Фізична культура	Навчальна програма для знз «Фізична культура. 5-9 класи» (автори ТимчикМ.В., Алексейчук Є.Ю.та інші). (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Мистецтво	Навчальна програма для знз. «Мистецтво. 5 - 9 класи (авт. Л. Масол)» (наказ МОН України від07.06.2017 № 804)
	7 клас
Українська мова	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська мова. 5- 9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Українська література	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська література. 5 – 9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Алгебра	Навчальна програма для знз «Математика. 5 – 9 класи» (авт. Бурда М.І., Мальований Ю.І.) (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Геометрія	Навчальна програма для знз «Математика. 5 – 9 класи» (авт. Бурда М.І., Мальований Ю.І.) (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Зарубіжна література	Навчальна програма для знз «Зарубіжна література. 5 – 9 класи» (колектив авторів, керівник колективу Ніколенко О. М.) - (наказ МОН від 07.06.2017 № 804)
Англійська мова	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів 5-9 класи» (наказ МОН від 07.06.2017 № 804)
Біологія	Навчальна програма для знз «Біологія. 6-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Географія	Навчальна програма для знз «Географія. 6-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Основи здоров'я	Навчальна програма для знз. «Основи здоров'я. 5 – 9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 №804)
Інформатика	Навчальна програма для знз «Інформатика. 5–9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Фізична культура	Навчальна програма для знз «Фізична культура. 5-9 класи» (автори ТимчикМ.В., Алексейчук Є.Ю.та інші). (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Мистецтво	Навчальна програма для знз. «Мистецтво. 5 - 9 класи (авт. Л. Масол)» (наказ МОН України від07.06.2017 № 804)
Трудове навчання	Програма для знз «Трудове навчання. 5 – 9 класи». (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)

	8 клас
Українська мова	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська мова. 5- 9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Українська література	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська література. 5 – 9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Алгебра	Навчальна програма для знз «Математика. 5 – 9 класи» (авт. Бурда М.І., Мальований Ю.І.) (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Геометрія	Навчальна програма для знз «Математика. 5 – 9 класи» (авт. Бурда М.І., Мальований Ю.І.) (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Зарубіжна література	Навчальна програма для знз «Зарубіжна література. 5 – 9 класи» (колектив авторів, керівник колективу Ніколенко О. М.) - (наказ МОН від 07.06.2017 № 804)
Англійська мова	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів 5-9 класи» (наказ МОН від 07.06.2017 № 804)
Біологія	Навчальна програма для знз «Біологія. 6-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Географія	Навчальна програма для знз «Географія. 6-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Основи здоров'я	Навчальна програма для знз. «Основи здоров'я. 5 – 9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Інформатика	Навчальна програма для знз «Інформатика. 5–9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Фізична культура	Навчальна програма для знз «Фізична культура. 5-9 класи» (автори Тимчик М.В., Алексейчук Є.Ю. та інші). (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Мистецтво	Навчальна програма для знз. «Мистецтво. 5 - 9 класи (авт. Л. Масол)» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Трудове навчання	Програма для знз «Трудове навчання. 5 – 9 класи». (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
	9 клас
Українська мова	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська мова. 5- 9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Українська література	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська література. 5 – 9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Алгебра	Навчальна програма для знз «Математика. 5 – 9 класи»

	(авт. Бурда М.І., Мальований Ю.І.) (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Геометрія	Навчальна програма для знз «Математика. 5 – 9 класи» (авт. Бурда М.І., Мальований Ю.І.) (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Зарубіжна література	Навчальна програма для знз «Зарубіжна література. 5 – 9 класи» (колектив авторів, керівник колективу Ніколенко О. М.) - (наказ МОН від 07.06.2017 № 804)
Англійська мова	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів 5-9 класи» (наказ МОН від 07.06.2017 № 804)
Біологія	Навчальна програма для знз «Біологія. 6-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Географія	Навчальна програма для знз «Географія. 6-9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Основи здоров'я	Навчальна програма для знз. «Основи здоров'я. 5 – 9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Інформатика	Навчальна програма для знз «Інформатика. 5–9 класи» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Фізична культура	Навчальна програма для знз «Фізична культура. 5-9 класи» (автори Тимчик М.В., Алексейчук Є.Ю. та інші). (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Мистецтво	Навчальна програма для знз. «Мистецтво. 5 - 9 класи (авт. Л. Масол)» (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
Трудове навчання	Програма для знз «Трудове навчання. 5 – 9 класи». (наказ МОН України від 07.06.2017 № 804)
III ступінь	10 клас
Українська мова	Навчальна програма «Українська мова (рівень стандарту). 10–11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Українська література	Навчальна програма «Українська література (рівень стандарту). 10 – 11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Алгебра	Навчальна програма «Математика (рівень стандарту). 10–11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407).
Геометрія	Навчальна програма «Математика (рівень стандарту). 10–11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407).
Зарубіжна література	Навчальна програма «Зарубіжна література. Рівень стандарту. 10–11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Англійська мова	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 10 – 11

	класи. Іноземні мови. Рівень стандарту. (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Біологія	Навчальна програма для закладів середньої освіти «Біологія і екологія. 10 – 11 класи. Рівень стандарту.» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Географія	Навчальна програма «Географія. 10 – 11 класи». Профільний рівень. (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Хімія	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Хімія. 10 –11 класи. Рівень стандарту» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Фізика	Навчальна програма «Фізика 10 - 11» (Рівень стандарту), авторського колективу НАН України під керівництвом Локтева В.М..(наказ МОН України від 24.11.2017 №1539)
Астрономія	Навчальна програма «Астрономія 10 - 11» (Рівень стандарту), авторського колективу НАН України під керівництвом Яцківа Я.Я.. (наказ МОН України від 24.11.2017 №1539)
Історія України	Навчальна програма «Історія України. Всесвітня історія. 10–11 класи»(наказ МОН України від 21.02.2019 № 236)
Всесвітня історія	Навчальна програма «Історія України. Всесвітня історія. 10–11 класи» (наказ МОН України від 23.11.2017 № 1407)
Громадянська освіта	Навчальна програма «Громадянська освіта (інтегрований курс, рівень стандарту)» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Захист України	Навчальна програма «Захист України» для навчальних закладів системи загальної середньої освіти (рівень стандарту) (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Інформатика	Навчальна програма «Інформатика (рівень стандарту). 10 – 11 класи»(наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Фізична культура	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізична культура. 10 – 11 класи» (рівень стандарту) (автори М. В. Тимчик, Є.Ю.Алексейчук) (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Технології	
	11 клас
Українська мова	Навчальна програма «Українська мова (рівень стандарту).10–11 класи»(наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Українська література	Навчальна програма «Українська література (рівень стандарту).10 –11класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)

Алгебра	Навчальна програма «Математика (рівень стандарту). 10–11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407).
Геометрія	Навчальна програма «Математика (рівень стандарту). 10–11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407).
Зарубіжна література	Навчальна програма «Зарубіжна література. Рівень стандарту. 10–11 класи» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Англійська мова	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 10 – 11 класи. Іноземні мови. Рівень стандарту. (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Біологія	Навчальна програма для закладів середньої освіти «Біологія і екологія. 10 – 11 класи. Рівень стандарту.» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Географія	Навчальна програма «Географія. 10 – 11 класи». Рівень стандарту. (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Хімія	Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Хімія. 10 –11 класи. Рівень стандарту» (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Фізика	Навчальна програма «Фізика 10 - 11» (Рівень стандарту та профільний рівень), авторського колективу НАН України під керівництвом Локтева В.М..(наказ МОН України від 24.11.2017 №1539)
Астрономія	Навчальна програма «Астрономія 10 - 11» (Рівень стандарту та профільний рівень), авторського колективу НАН України під керівництвом Яцківа Я.Я..(наказ МОН України від 24.11.2017 №1539)
Історія України	Навчальна програма «Історія України. Всесвітня історія. 10–11 класи»(наказ МОН України від 21.02.2019 № 236)
Всесвітня історія	Навчальна програма «Історія України. Всесвітня історія. 10–11 класи» (наказ МОН України від 23.11.2017 № 1407)
Захист України	Навчальна програма «Захист України» для навчальних закладів системи загальної середньої освіти (рівень стандарту) (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Інформатика	Навчальна програма «Інформатика (рівень стандарту). 10 – 11 класи»(наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)
Фізична культура	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізична культура. 10 – 11 класи» (рівень стандарту) (автори М. В. Тимчик, Є.Ю.Алексейчук) (наказ МОН України від 23.10.2017 № 1407)

6. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методи навчання - дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- 6 урок формування компетентностей;
- 7 урок розвитку компетентностей;
- 8 урок перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- 9 урок корекції основних компетентностей;
- 10 комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо. Кожен тип уроку має свою структуру, тобто етапи побудови уроку, їх послідовність, взаємозв'язки між ними. Характер елементів структури визначається завданнями, які слід постійно вирішувати на уроках певного типу, щоб найбільш оптимальним шляхом досягти тієї чи іншої дидактичної, розвиваючої та виховної мети уроку. Визначення і послідовність цих завдань залежать від логіки і закономірностей навчального процесу. Зрозуміло, логіка засвоєння знань відрізняється від логіки формування навичок і вмінь, а тому і різняться структура уроків відповідних типів. Кожний тип уроку має свою структуру. Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарт та окремих предметів протягом навчального року. Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісний підхід, який передбачає постійне включення учнів до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична спрямованість процесу навчання. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків і наскрізних змістових ліній. Навчання за наскрізними змістовими лініями реалізується насамперед через: організацію освітнього середовища; окремі предмети, роль яких при навчанні за наскрізними лініями різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною змістовою лінією; предмети за вибором; роботу в проектах; позаурочну навчальну роботу і роботу гуртків.

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожного предмета, досяжні, якщо використовувати діяльнісний підхід, проблемне навчання, проектні технології, ситуаційні вправи, інтерактивні форми, роботу в парах/групах змінного складу тощо.

Формами організації освітнього процесу можуть бути різні типи уроків, практичні заняття, семінари, конференції, заліки, співбесіди, проекти (дослідницькі, інформаційні, мистецькі), сюжетно-рольові ігри, екскурсії, віртуальні подорожі тощо.

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

Форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року в залежності від безпекової ситуації у населеному пункті. Запровадження та організація освітнього процесу в певному режимі, у тому числі у разі включення сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення, здійснюється відповідно до листа МОН від 30.06.2022 № 1/7322- 22 «Про організацію 2022/2023 навчального року». Розклад навчальних занять, розподіл навчального навантаження протягом тижня, тривалість навчальних занять і перерв між ними здійснюється відповідно до вимог Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти (затверджений наказом МОЗ України 25 вересня 2020 р. № 2205, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за № 1111/35394). Тривалість виконання завдань для самопідготовки учнів у позанавчальний час не рекомендується більше 1 години у 3 – 5 класах, 1,5 години у 6 – 9 класах, 2 години - у 10-11(12) класах. Учні 1-2 класів не рекомендуються обов'язкові завдання для самопідготовки у позанавчальний час.

Заклад освіти організовує освітній процес із використанням технологій дистанційного навчання за допомогою технічних засобів комунікації, доступних для учасників освітнього процесу. При цьому обсяг навчального часу, що забезпечується в синхронному режимі, визначається педагогічним працівником і може бути менше обсягу, зазначеного в пункті 7 розділу I Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти.

При проведенні занять з предмету «Захист України», як зазначено у пояснювальній записці до навчальної програми «Захист України. 10 –11 клас» для закладів загальної середньої освіти, класи діляться на групи (окремо юнаки і дівчата).

Під час організації дистанційного навчання обирати електронні освітні ресурси, ураховуючи їх дидактичну доцільність, фактологічну коректність змісту, відповідність навчальній програмі. Організуючи дистанційне навчання скористатися методичними рекомендаціям «Організація дистанційного навчання в школі». Користуватися розміщенням завдань та рекомендацій на сайті закладу, використовувати електронну платформу Google Classroom (в Meet), також при потребі використання Viber, Telegram тощо. За умов використання дистанційної форм навчання посилити значущість навчання щодо безпеки в інтернеті. Для формування безпечної поведінки учнів в Інтернеті використовувати посібники, розроблені/перекладені українською мовою за сприяння Координатора проєктів ОБСЄ в Україні, а саме: «Онлайн» – друге оновлене видання навчально-методичного посібника «Керівництво із соціальнопедагогічного супроводу формування безпечної поведінки підлітків в інтернеті», «Інтернет, який ми хочемо – посібник для учителів» (The Web We Want), 10 «Інтернет, який ми хочемо – посібник для підлітків» (The Web We Want).

За потреби заклад освіти може організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у закладу (закладів) освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності, зокрема тих, що забезпечують здобуття освіти за мережевою формою здобуття освіти. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками.

7.ОПИС ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту здійснюється шляхом державної підсумкової атестації. Оцінювання результатів навчання учнів має бути зорієнтованим на ключові компетентності і

наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом. Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюються на суб'єкт-об'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

При виконанні обов'язкового виду роботи учителі мають **розроблені критерії оцінювання навчальних досягнень учнів**, які ґрунтуються на критеріях, затверджених МОН. Інформація про критерії оцінювання доноситься до учнів у різних формах: в усній формі, шляхом розміщення на інформаційному стенді у класі, на шкільному сайті у розділі «Навчально-виховна робота/Критерії оцінювання здобувачів освіти».

Упродовж навчання в 1-4 класах здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

На підставі рішення педагогічної ради (протокол №10 від 26.08.2022) результат оцінювання особистісних надбань здобувачів освіти 1 – 4 класів виражається вербальною оцінкою, а об'єктивних результатів навчання здобувачів освіти у **1-2 класах – вербальною оцінкою, у 3-4 класах – рівневою оцінкою. У 5-му класі** результат оцінювання проводити за **12-бальною** системою.

Формулювання оцінювальних суджень, визначення рівня результату навчання здійснюється на основі Орієнтовної рамки оцінювання результатів навчання здобувачів освіти початкової освіти (додаток 1 наказу МОН України від 13.07.2021 № 813). Особливості організації оцінювання в певному класі можуть ініціюватися вчителем і бути затвердженими на засіданні педагогічної ради закладу освіти.

Формувальне оцінювання розпочинається з перших днів навчання у школі і триває постійно, має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях. **Результати формувального оцінювання** виражаються **вербальною оцінкою** учителя/учнів, що характеризують процес навчання та досягнення учнів. При цьому учитель озвучує оцінювальне судження після того, як висловив/ли думку учень/учні. Оцінювальне судження вчителя слугує зразком для наступних оцінювальних суджень учнів під час само оцінювання і взаємооцінювання. У межах формувального оцінювання за результатами опанування певної програмової теми/частини теми (якщо тема велика за обсягом)/кількох тем чи розділу протягом навчального року рекомендується проводити **тематичні діагностувальні роботи. Результатами оцінювання тематичних діагностувальних робіт є оцінювальні судження з висновком про сформованість кожного результату навчання, який діагностується на даному етапі навчання. Оцінювальні судження за результатами тематичного оцінювання фіксуються у зошитах** для тематичних діагностувальних робіт, на аркушах з роботами учнів до наступного уроку з того предмета вивчення, на якому виконували роботу, **повідомляючи учням та їхнім батькам.**

Об'єктом **підсумкового оцінювання** є результати навчання учня/учениці за рік. Основою для підсумкового оцінювання результатів навчання за рік можуть бути

результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання. **Підсумкова оцінка за рік** визначається з урахуванням динаміки досягнення того чи іншого результату навчання. Підсумкова (річна) оцінка **фіксується** у класному журналі та свідоцтвах досягнень учнів.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.